

Preek maandag 27 sept 2018 in Huize de Bodaan ds. Wessel Westerveld

* 1 Sam 17: 45-51 (Naardense vertaling)

David zegt tot de Filistijn:
jij komt tot mij
met zwaard, lans en knots,-
en ik kom tot jou
met de naam van de Ene, de Omschaarde,-
de God van Israëls slagordes
die jij hebt gehoond!-
op deze dag
zal de Ene je opsluiten in mijn hand
en ik zal je verslaan;
ik zal je kop van je romp slaan
en ik zal de kadavers
van het leger der Filistijnen
op deze dag geven
aan het gevogelte des hemels
en aan het wild op de aarde;
weten zullen ze, heel de aarde,
dat er voor Israël een God is!-
en weten zullen ze, heel deze vergadering,
dat niet met zwaard en lans
de Ene bevrijdt;
want deze oorlog is van de Ene
en gegeven heeft hij u in onze hand!
Zo is het geschied:

* Overweging

Gemeente van Jezus Christus,

Vechten en geweld – het slaat er – volgens mij - niet zo goed
op in onze traditie.

Het is niet het eerste woord waar een Christen aan denkt als
het gaat om zijn geloof – vechten en geweld.

Toen Christus gevangen werd genomen,
kostte dat welgeteld slechts één oor...
volgelingen van Christus gaan een ándere weg...

Wij zijn – ik chargeer - van een geloof
dat niet strijdt, maar lijdt,
en liever duldt dan vloekt.

De linkerwang-rechterwang gedachte,
lief zijn en dienstbaarheid

winnen het – vermoed ik – bij ons
van het ‘in hoc signo vinces’ –
in dit teken (kruis) zult gij overwinnen –
van keizer Constantijn in 312 bij zijn beslissende veldslag
– waarna het Christendom dé Godsdienst werd...

En bij het ‘Allahoe Akbar’ dat we zo godsgruwelijk vaak horen

wanneer de Filistijn is opgestaan,
voortgaat en nadert, David tegemoet,-
haast David zich en rent de slagorde uit,
de Filistijn tegemoet.
David steekt zijn hand uit naar de tas,
neemt daar een steen uit, slingert
en treft de Filistijn aan zijn voorhoofd;
de steen zinkt weg in zijn voorhoofd
en hij valt op zijn aanschijn ter aarde.

'David is sterker dan de Filistijn,
met de slinger en de steen;
hij treft de Filistijn en maakt hem dood;
een zwaard in Davids hand?- nee, geen!'

David snelt toe
en blijft stilstaan bij de Filistijn;
hij neemt diens zwaard,
trekt het uit z'n schede,
maakt hem dood
en hakt hem het hoofd ermee af;
de Filistijnen zien dat hun held dood is
en slaan op de vlucht.

Peter Paul Rubens 1577 – 1640
“David verslaat Goliath”

en dat zó samenhangt met strijd op leven en dood,
bloedvergieten, fanatisme en meedogenloos geweld
steekt ons 'voorwaarts Christenstrijders!' schrill af.
Ik zou trouwens zeggen: Godzijdank wel!

Vechten – het staat er – volgens mij - niet zo goed op in onze traditie.

Nou ja, overdrachtelijk 'vechten' in de betekenis van 'vol passie ergens voor gaan',
dat dan weer wel,
'vechten voor de goede zaak',
maar het liefst zonder geweld, en als het dan niet anders kan,
dan alleen hoogst minimaal en strikt noodzakelijk
(we spreken dan ook liever van 'vredesmissie' dan van 'gevechtseenheid').
En vechten als 'meten van krachten' - okee - maar liefst zonder geweld en altijd 'fair play'.

Maar vechten als het gebruiken van geweld,
'erop los rammen', bewust klappen uitdelen,
om 'je vijanden de baas te worden',
om macht uit te kunnen oefenen –
desnoods meedogenloos en knetterhard - nee.
Daar zijn wij niet van, in principe.

David wel.

"de steen zinkt weg in zijn voorhoofd"
"David snelt toe, neemt diens zwaard, trekt het uit z'n schede,
maakt hem dood en hakt hem het hoofd ermee af;"

Fantastisch!, Geweldig! Maar niet bepaald 'zonder geweld'.

Misschien kun je zeggen:

het verhaal van David en Goliath is de oerversie van alle vechtfilms van vandaag de dag,
met de good guy tegenover de bad guy, in de film altijd ook de underdog tegenover de machtige...

Wie kijkt er nooit naar zo'n film?

Het beantwoordt aan een wezenlijk element van ons mens-zijn.
Strijden. Goed ☹️ Kwaad. Underdog ☹️ Boeman.

Bekijk het verhaal met RTL7-ogen: meer voor mannen!

Als je het zo leest, is ons verhaal prachtig!

Een Reus, geoefend, in vol ornaat, in pantser en achter schild opgeborgen,
en een herdertje, een 'jongen nog', een puber met een grote bek
- "ik zal je kop van je romp slaan".

Natuurlijk is dit heel gewelddadig –
en tegelijkertijd laat het verhaal zien, waar het de ENE werkelijk om te doen is.
De Herder – good guy, de underdog - boven de Heerser – bad guy en boeman!
En natuurlijk is dit zo op het gehoor géén eerlijk gevecht –
maar de uitkomst zet alles recht!
Het kleine herderlijke overwint!
Zorg boven geweld.

David – geliefde betekent zijn naam,
hé, een vingerwijzing naar Christus,
van wie gezegd wordt bij zijn doop, deze is mijn Zoon, de Geliefde?

David dus, alleen gewapend met de naam van de ENE,
hé, een vingerwijzing naar Christus, Woord dat God is?
David dus, de 8e zoon van Jesse,
hé, een vingerwijzing naar Christus, mens van de achtste dag, Opstandingsdag,
die de eerste dag wordt – hé – laatsten worden eersten?

David, een jongetje nog, ik zei het al ...
hé, een mooie verwijzing naar het evangeliëverhaal in Johannes over de wonderbaarlijke
spijziging, waar óók expliciet en een beetje minachtend over 'een jongetje' wordt gesproken,
dat als enige laat zien wat ie heeft om te delen, maar dat blijkt de aanzet te zijn voor genoeg
brood voor iedereen!

David, een jongetje, hij probeert het wel, met de wapenrusting van Saul,
Goliath verslaan,
maar die past hem niet, dat is niet zijn 'ding',
hij is immers een herder, dat past hem,
dat is zijn 'taal', herdertaal,
zó zal hij ten strijde trekken!
Als een herder, als een hoeder.
Als een pastor pur sang.
Hé, Christus, de Goede Herder...

David, geliefde, herder en hoeder,
natuurlijk is het ook dáárom dat er staat dat hij – David –
komt met de naam van de ENE,
en niet met zwaard, lans en knots, zoals Goliath,
David is geen strijder, hij is een herder, een hoeder...
hé, net als Abel, weet u nog, die van het begin,
wiens naam betekent 'Niets, Lucht, Scheet',
net als David een herder, een hoeder,
doodgeslagen door Kaïn – niet bepaald een herder,
een hoeder, laat staan een 'broeders hoeder'...

Dat is één keer gebeurd – dat de hoeder en de herder dood zijn geslagen,
Abel wordt hij genoemd,
door zijn dood weten wij dat we zijn bedoeld als broeders hoeder,
maar dat laat de ENE – als het ware - niet wéér gebeuren!

David en Christus:
Hoeders en herders en dienstbaar, inderdaad, net als Abel,
maar geen softie's!

David zegt:
*"de Ene
die mij heeft gered uit de klauw van de leeuw
en uit de klauw van de beer,
hij zal mij redden uit de klauw van deze Filistijn!"*

David, de geliefde, herder tussen de leeuwen en de beren...

hé, net als Christus, die bekleed met God na zijn doop de woestijn in moet en te midden van de wilde dieren, zoals er staat, zijn strijd levert tegen de Boze en de aanvechtingen om de dienstbaarheid – het herderschap – los te laten omwille van de macht die Satan hem voorhoudt – Ja, in de Bijbel heeft alles met alles te maken!

David, herder, in herdersonrusting -
alleen zó kan hij het meedogenloze nietsontziende geweld keren.

Pats – de steen zinkt weg in zijn voorhoofd,
en dood is hij, Goliath.
met zijn eigen zwaard wordt zijn kop van zijn romp gehakt.
Dat komt ervan.
Het zwaard waarmee je vecht, zal je doden.
Het is prachtig verteld!

En dan nog die naam Goliath:
in zijn naam zit een woordspelletje, denk ik.
Vol gein.
Goliath betekent 'de Grote, de Prachtige',
maar ook wijst zijn naam naar 'de naakte', de 'onbedekte', de 'ontkleedde';
Niet David – een jongetje, klein, kwetsbaar, zonder pantser en schild,
maar Goliath – de gepantserde meedogenloze – is uiteindelijk voor de vogels en het wild.

De herder tegen de heerser –
en de herder zal het winnen!

We zijn geschapen tot elkaars broeder hoeder –
niet tot het recht van de sterkste, de slimste, de gewelddadigste en machtigste,
want wie het zwaard hanteert, zal door het zwaard gedood worden.

Ja, best een weerbarstige boodschap in een wereld van Trumps en Poetins,
Erdogans, Assads en Kim-Jong-uns
en noem ze maar op...

Ja, best een weerbarstige boodschap in een wereld
waarin je maar het slachtoffer zijn zult van pestkoppen,
gewelddadige partners,
seksueel geweld,
of 'instanties'...
Of wat ook wat herderen en hoeden met voeten treedt...

Maar daarom zijn die David-en-Goliath verhalen ook zo mooi –
en kijken we graag naar heldenepossen;
het weerspiegelt onze hoop, dat het tóch anders kan en ooit zal worden!

Amen.